Czuczor Gergely emlékének ápolása[1]

A Czuczor név még mindig elterjedt szülőfalujában, Andódon. A temetőben több sír látható, mely szerint nemcsak az asszonynév, de a leánynév is Czuczor. Ez ma már nem jelent közvetlen vérrokonságot, csupán azt igazolja, hogy nagyszámú, népes família volt a Czuczor család a múlt században. A szülőház már nincs meg, de a helyére épült új házra kegyeletes kezek az eredeti emléktáblát helyezték el. Andód község lakóinak egy része a közeli Érsekújváron dolgozik. A közelmúltban az érsekújvári autóbusz pályaudvaron a dicsőség táblán lehetett *Czuczor Ferenc* arcképét látni. Érsekújváron évente tartanak Czuczor-emlékünnepségeket. 1976. március 1-től április 16-ig tartották a VII. Czuczor Gergely Irodalmi és Kulturális Napokat.

Március 15-én koszorúzták meg a Czuczor-szobrot, 24-én tartották az ugyancsak hagyományos Czuczor és Jedlik rokonok találkozóját. A második világháborúban megsemmisült Czuczor-emlékünnepségeket. 1976-ban állítottak a költőnek. Alkotója *Mellis György* érsekújvári művész. A szobor a CSEMADOK székház mellett, a Czuczor és Petőfi utak találkozásánál levő kis parkban áll.

1975-ben emlékeztünk meg Czuczor születésének 175. évfordulójáról. 1866. szeptember 9-én, 110 évvel ezelőtt halt meg. Sírja a Mező Imre úti temető 1/29. sz. parcellájában a 2. sor 10. szám alatt található.

Czuczor halálának 110. évfordulója alkalmából Budapest rendezheti régi adósságát azzal, hogy az egykori *Brázay* házon, a Múzeum körút 23. sz. alatt Budapest ostromában elpusztult — 1896. szeptember 9-én leleplezett — emléktáblát ismét elkészítteti. Budán, a Tabánban is van Czuczor emlékhely. A Tabán nemcsak a „szent öreg" *Virág Benedek*ről emlékezetes, hanem az egykori Szarvas kávéház — amit annakidején „Budai Pilvax"-nak is neveztek — Czuczor elfogatásának helye.

A Riadó költőjét Haynau zsandárjai ott fogták el. Illő lenne a még mindig álló műemlék-házon is emléktáblát elhelyezni, mint ahogy Kufstein várában is szerepel az egykori magyar foglyok között Czuczor neve. Jedlik Ányos unokatestvére volt Czuczor Gergelynek. Jedlik Ányos születésének 175. évfordulójáról, Szimón, szülőfalujában emlékeztek meg, mint erről a Heti Hírek 1976. január 13-i számában olvashattunk. A közelmúltban az Új Szó nevű pozsonyi napilap oldalas cikkben foglalkozott Czuczor Gergelyel.

Dr. Szele Lajos

[1] Halálának 110. évfordulójára emlékezve közöljük dr. Szele Lajos írását.

Lőportartó a XVIII. századból